

Sterk Starten

Dossier 3: 10 verklaringen
waarom je als starter een
geweldige leerkracht bent

Met plezier aangeboden door
Johan Dehandschutter - info@sterkstarten.be

acco

OVER JOHAN

Johan Dehandschutter is licentiaat in de Communicatiewetenschappen (1997) en mentor in Stage- en Aanvangs-begeleiding (postgraduaat, 2007).

Hij heeft meer dan 30 jaar ervaring als leraar en is sinds 2005 mentor-coach in het Heilig-Hart&College van Halle.

Johan is auteur van het boek “Sterk Starten. Survivalkit voor de nieuwe leerkracht”, uitgegeven bij ACCO. U kan het boek bestellen via

<http://www.acco.be/sterkstarten>.

Inhoudsopgave

INLEIDING

3

DE TIEN VERKLARINGEN

5

EXTRA INFO

27

Starters hebben sterke trekken

Een geweldig DNA

Bij je start in het onderwijs ben je als vanzelf een geweldige leerkracht. Je DNA van het moment past als gegoten bij je nieuwe uitdaging. Je hebt een reeks trekken die waardevol zijn voor je leerlingen. Ze steunen, motiveren en inspireren hen. Je vuurt er hun inzet en loyaliteit mee aan.

Onder de loep

Neem de tien verklaringen op de volgende bladzijden één voor één onder de loep. Je zal snel merken dat ze weinig van doen hebben met jezelf in het zonnetje zetten of de vlotte jongen of hippe meid uithangen. Het zijn geen acteetrucs maar gemeente houdingen die je leerlingen echt

vooruit helpen in hun persoonlijke ontwikkeling.

Een doos vol vitaminen

Probeer die sterke starterstrekken vast te houden. Ze zijn een doos vol vitaminen. Je hoeft ze niet allemaal te gebruiken. Een combinatie van enkele kan al volstaan om een gunstig effect te krijgen. Ze behoeden je niet voor moeilijke klassen en tegendraadse leerlingen. Je maakt er voor je leerlingen wel het verschil mee, je hele schoolloopbaan lang.

Waarom je als starter zo'n geweldige leerkracht bent?

De 10 verklaringen

1. Je neemt je leerlingen ernstig
2. Je bent geen gewone leerkracht
3. Je wil van elke les een interessante gebeurtenis maken
4. Je gaat er altijd voor
5. Het leven is voor jou een avontuur
6. Je houdt van je vak(ken)
7. Je bent authentiek en rechtvaardig
8. Je maakt graag een grapje
9. Je school is een favoriete biotoop
10. Je trekt graag op met collega's

VERKLARING 1

Je neemt je leerlingen ernstig

Als starter ben je bevooroordeeld over jongeren, maar dan in puur positieve zin. Voor jou is wat je leerlingen meemaken interessant. Je neemt wat ze denken, voelen en willen ernstig. Je probeert een persoonlijke band te creëren met iedere klas en met iedere leerling. Je bent overwegend vriendelijk met ze, luistert naar hun zorgen en wensen en geeft ze graag inspraak in wat je doet. Zij zijn niet alleen belangrijk voor jou, je gelooft ook dat jij belangrijk bent voor hen. Je gelooft dat je hen kan motiveren om van hun schooltijd een succes te maken. Spontaan geef je je leerlingen het gevoel dat ze tot veel in staat zijn, dat ze pit hebben. Die stoutmoedigheid durven sommigen al eens tegen jou gebruiken. Dat maakt je soms onzeker, maar houdt je niet tegen.

De school is nieuw voor jou en daardoor besef je des te beter dat ook voor je leerlingen het schooljaar nieuw en uniek is. Je wil hen houvast bieden en er tegelijk een boeiende tijd van maken. En dat vinden ze geweldig.

Sterke trekken

- Je vindt wat leerlingen denken, voelen en willen interessant en belangrijk
- Je bouwt aan een band met elk van je leerlingen
- Je weet dat je leerlingen in zichzelf kan laten geloven en kan motiveren om te leren
- Je beseft dat elk schooljaar nieuw is voor je leerlingen. Je wil hen een houvast bieden en het tegelijk boeiend maken

VERKLARING 2

Je bent geen gewone leerkracht

Je hebt je, toen je zelf nog leerling was, een beeld gevormd van wat een goede leerkracht doet. Je hebt een of meer leerkrachten gehad die je betere ik naar boven konden halen. Je weet het zeker: een doorsnee leerkracht wil ook jij niet zijn. Naar het voorbeeld van je eigen betere leerkrachten wil je als nieuwe leraar het verschil maken. En dat doe je, ook met de kennis uit je lerarenopleiding!

Het begint al met je positieve aandacht voor waar zij mee bezig zijn. In je lessen leg je verbanden met hun interesses, waarden en bekommernissen. Ook vóór en na je les ga je er met hen graag verder op in. Bovendien sta je met raad en daad klaar voor wie het moeilijk heeft. Je geeft leerlingen vaak positieve en bemoedigende aanwijzingen. Hiermee versterk je het zelfvertrouwen en geloof in hun kunnen en toekomst.

Sterke trekken

- Je wil voor je leerlingen het verschil maken: hun betere ik naar boven halen
- Je knoopt met je lessen aan bij waar je leerlingen mee bezig zijn
- Je wil ook voor en na je lessen met je leerlingen nog wat praten over wat hen bezighoudt
- Je maakt tijd voor leerlingen die het moeilijk hebben
- Je geeft je leerlingen bemoedigende aanwijzingen

VERKLARING 3

Je wil van elke les een interessante gebeurtenis maken

Je vindt het altijd spannend als je een klas binnenstapt. Je wil je leerlingen telkens opnieuw op sleeptouw nemen. Saaie lessen zijn niet jouw ding. Je komt graag tegemoet aan het verlangen van de meeste van je leerlingen naar actie, ontdekking en avontuur.

Je hoopt telkens weer dat het je zal lukken, dat je leerlingen je les boeiend zullen vinden. Prachtig! Die ingesteldheid geeft je de energie om je lesinhouden zo te presenteren dat ze voor je leerlingen begrijpbaar zijn en hun aandacht kunnen vasthouden. Je probeert werkvormen uit die je leerlingen tot actief leren aanzetten en hen stimuleren om in je vak mooie prestaties neer te zetten. Je beseft dat je het jezelf daarmee niet altijd gemakkelijk maakt. Maar je drang om motiverende lessen te geven is sterker dan jezelf.

Sterke trekken

- De drang om boeiende lessen te geven is sterker dan jezelf
- Je wil dat je lessen voor je leerlingen telkens weer een ontdekking zijn
- Je doet er alles aan opdat je leerlingen begrijpen, kennen of kunnen wat je hen leert
- Je zoekt naar werkvormen die je leerlingen motiveren en activeren, en hun aandacht vasthouden

VERKLARING 4

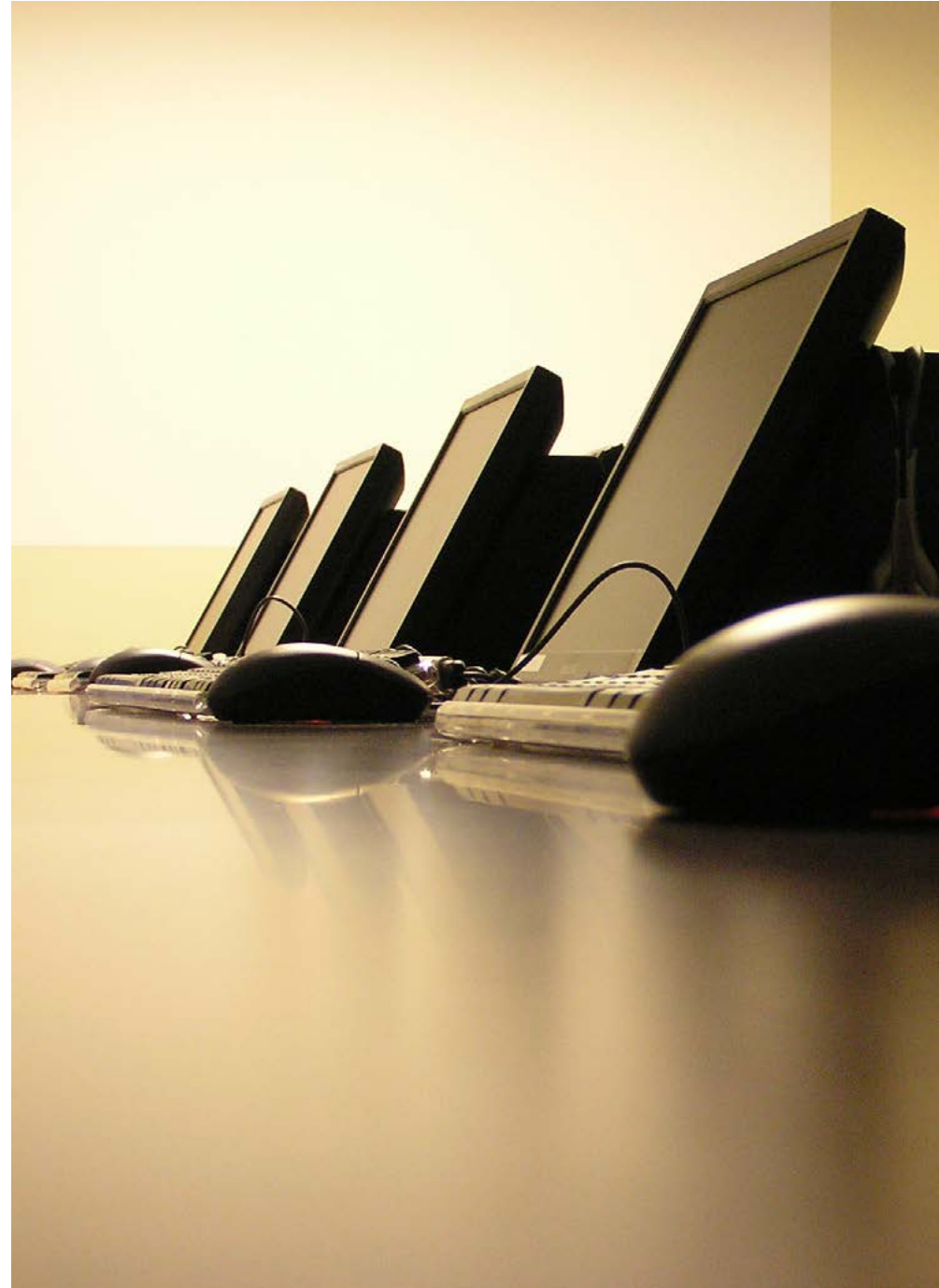
Je gaat er altijd voor

Als startende leerkracht draag je waarschijnlijk nog geen verantwoordelijkheid voor een gezin met kinderen. Je bent nog ongebonden en besteedt moeiteloos en met plezier tijd aan je job. Zelfs met kleine rakkers en een partner om je heen loop je over van energie voor je schoolwerk. Je bent tevreden met je loon; de tijd die je verplicht op school moet doorbrengen valt best mee; en je nieuwe opdracht daagt je uit. Je leerlingen zien een enthousiaste en geduldige leerkracht. Waar of wanneer ook, ze kunnen altijd op je focus rekenen. Dat stemt velen onder hen gerust.

Je neemt je verantwoordelijkheid op voor wat je wordt opgedragen. Je probeert altijd alles vlot te laten verlopen. Je leerlingen voelen dat ze bij jou terecht kunnen voor hulp of inspiratie, dat je ze niet zal afschepen als ze je nodig hebben. Fantastisch! Maar wees toch wat op je hoede: keerzijde van je tomeloze inzet is uitputting of ontgoocheling. Zorg voor voldoende vrije tijd. Doe vooral wat je goed kan of zelf graag doet. En trek het je niet aan als je inspanningen niet altijd naar waarde worden geschat.

Sterke trekken

- Je besteedt met plezier veel energie en tijd aan je job, in en buiten de school
- Je leerlingen zien een leerkracht die houdt van wat hij of zij doet
- Je schenkt je leerlingen graag aandacht en bent geduldig met ze
- Je wil alles wat je moet doen met leerlingen zo goed mogelijk laten verlopen
- Je scheidt je leerlingen niet af

VERKLARING 5

Het leven is voor jou een avontuur

In je lerarenopleiding heb je ondervonden dat leerlingen begeleiden niet eenvoudig is. Toch stap je vol enthousiasme in de job. Van de school waarin je van start gaat, weet je nog maar weinig. Niettemin geloof je dat het iets geweldigs wordt. Dat is de goede spirit. Je bent een avonturier, je schat je kansen rooskleurig in en sleurt je leerlingen mee in dat onverbeterlijk optimisme. Je schildert hen een mooie toekomst voor. Welke klassen en leerlingen je ook voorgeschoteld krijgt, met elk van hen wil je grenzen verleggen en leuke momenten beleven. Je ziet het onderwijs als een spannend parcours waarop het soms knokken is, maar waar ook veel plezier te beleven valt. Die geest werkt ook voor je leerlingen heel motiverend. Houden zo!

Sterke trekken

- Je beschouwt je job en je school als een veelbelovend avontuur
- Je schildert je leerlingen een mooie toekomst voor
- Je bent drager van een besmettelijk enthousiasme
- Alle klassen en leerlingen zijn je inspanningen waard, zonder onderscheid
- Je wil dat jij en je leerlingen plezier beleven aan het onderwijs

VERKLARING 6

Je houdt van je vak(ken)

Aan je studies, je opleiding, je stages of je beroepservaring houd je een passie voor je vak(ken) over. Je kennis en je vaardigheden zitten vers in je geheugen en zijn up-to-date. Je hebt veel zin om er voor je leerlingen interessante lessen van te maken. Je deinst zelfs niet terug om een vak te onderwijzen waar je niet voor hebt gestudeerd. Je acht je voldoende pienter om het er door zelfstudie en met wat hulp van je vakcollega goed van af te brengen.

Je wil je leerlingen enthousiast maken voor wat je vak te bieden heeft en wat dat voor hen kan betekenen. Je wil er alles aan doen opdat je leerlingen je zouden ervaren als iemand die houdt van zijn vak en er verstand van heeft. Ook dat is bij je start weer een sterke troef. Leerlingen stellen de deskundigheid en gedrevenheid van hun leerkracht sterk op prijs.

Sterke trekken

- Je bent gepassioneerd door wat je geeft en wil er voor je leerlingen leerrijke lessen van maken
- Verstand hebben van je vak is voor jou een voortdurende betrachting
- Je laat je leerlingen zien en ervaren hoe boeiend en betekenisvol je vak voor jou en voor hen is

VERKLARING 7

Je bent authentiek en rechtvaardig

Je wil je als leerkracht niet in een rol laten drukken die niet bij je past. Je kiest er voor om zoveel mogelijk jezelf te kunnen zijn. Dit lijkt je de beste methode om een goede begeleider van je leerlingen te zijn. Je staat dicht bij hen. Je bent bereikbaar. Hoe vaardiger je wordt in het leiden van het klasgebeuren, des te meer ze je menselijkheid appreciëren. Je wil geen ouderwets-betweterige leerkracht zijn. Je staat open voor hoe je leerlingen over de dingen denken. Geweldig! De meeste leerlingen vinden het heel motiverend au sérieux genomen te worden.

Als startende leerkracht heb je een groot rechtvaardigheidsgevoel. Het is je kompas om meningsverschillen op te lossen en knopen door te hakken. Je wijkt voor niemand af van wat je als billijk beschouwt. Voet bij stuk houden valt je natuurlijk niet altijd gemakkelijk, maar je goed menende leerlingen zijn je daar wel zeer dankbaar voor.

Sterke trekken

- Je wil je niet in een rol laten drukken maar als jezelf tussen je leerlingen staan
- Je bent bereikbaar voor je leerlingen
- Je toont respect voor hoe je leerlingen over de dingen denken
- Je tracht zo rechtvaardig mogelijk te zijn
- Je aanvaardt van leerlingen alleen wat jijzelf billijk vindt

VERKLARING 8

Je maakt graag een grapje

Jongeren houden van grapjes. Jij ook. Grapjes scheppen een geest van verbondenheid. Door af en toe eens een grapje te maken, geef je je leerlingen het signaal dat je hen waardeert. Je deelt met hen een uitzonderlijk verhaaltje en acht hen in staat de pointe te snappen. Je lacht ook graag mee met hun humoristische vondsten. Zolang het niet kwetsend bedoeld is, zie je er geen graten in. Een kwinkslag van een leerling vormt voor jou geen bedreiging van je positie. Integendeel. Met grapjes heen en weer tonen jij en je leerlingen een wederzijdse bereidheid om met elkaar op pad te gaan. Humor doorprijkt starheid en taboes. Het is een uitstekend middel om de spanning van een machtsrelatie weg te nemen. Je laat je leerlingen toe even stoom af te blazen en er met hernieuwde moed tegenaan te gaan.

Sterke trekken

- Je houdt van een grapje zo nu en dan
- Je geniet van de verbindende, ontspannende en waarderende effecten van humor

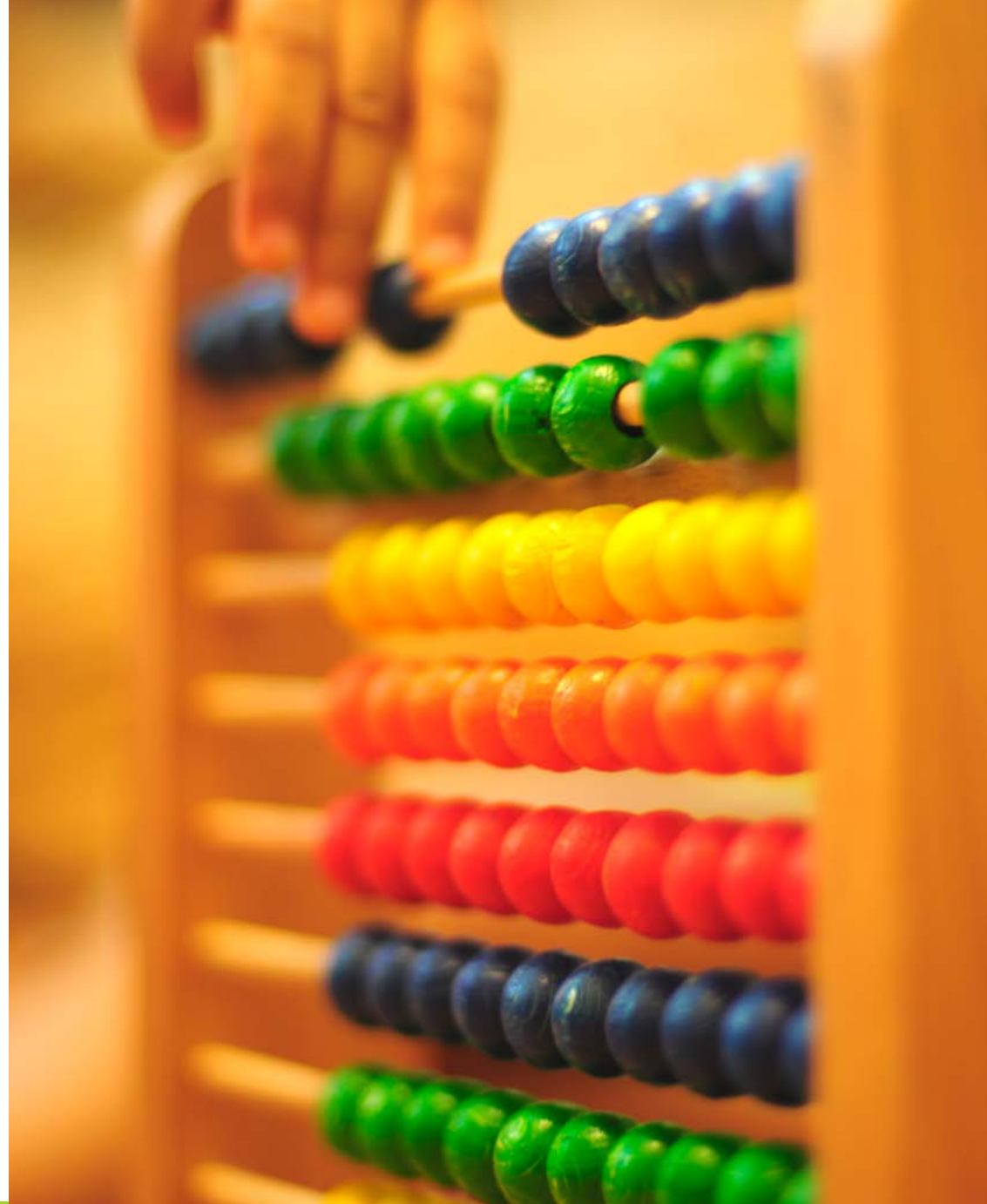
VERKLARING 9

Je school is je favoriete biotoop

Je bent heel blij met je keuze voor het onderwijs. Leerkracht zijn is een droomjob voor jou. Je aanstelling maakt je gelukkig. Je bent graag in je nieuwe school. Ze ademt actie, uitdaging en toekomst. Tegelijk voelt ze misschien vertrouwd aan. Je doet er alles aan om ook je leerlingen te overtuigen van de kansen die de school hen biedt. Je staat graag tussen leerlingen. Je bent heel vaak bereid om met hen deel te nemen aan een of andere activiteit. Je kijkt echt niet op een uurtje meer of minder. Leerlingen weten dat. Voor velen onder hen ben je met je enthousiasme een troost, een stimulans, een voorbeeld of alles tegelijk.

Sterke trekken

- Je bent blij met je onderwijsjob en laat dat blijken
- Je vertoeft graag op school en tussen leerlingen
- Je wil je leerlingen overtuigen van de kansen die een school biedt
- Je bent altijd te vinden voor een of andere activiteit
- Je kijkt op geen uurtje meer of minder

VERKLARING 10

Je trekt graag op met collega's

Het fascineert je te kunnen omgaan met mensen die hetzelfde beroep uitoefenen als jij, in dezelfde richting of klassen staan of hetzelfde vak geven. Je bent bereid samen te werken met iedere collega die je helpt je job beter en prettiger te maken. Tegelijk inspireer je hen met je dynamisme, je nieuwere werkvormen, je verrassende vragen en je positieve kijk op de leerlingen. Je bent er op gebrand mee te werken aan allerlei activiteiten.

Dat die synergie met je collega's dus ook in hun kaart speelt, ontgaat je leerlingen niet. Je goede omgang met collega's draagt bij tot je aanzien en gezag in de klas en daarbuiten. Je leerlingen merken bovendien dat je door je verstandhouding met je collega's ook goed op de hoogte bent van wat er reilt en zeilt in de school en van wat ze doen voor andere vakken. Je brengt daar bij iedere leerling een positieve belangstelling voor op en je houdt daar ook rekening mee voor hun werkplanning. Voor je leerlingen betekent dat een stevige steun in de rug, en dat dus niet alleen voor jouw vak.

Sterke trekken

- Je werkt graag samen met collega's. Dat versterkt je kennis, je didactische en pedagogische vaardigheden en de appreciatie van je leerlingen
- Je bent constructief ingesteld en inspireert zo andere leerkrachten van je leerlingen
- Je bent er op gebrand om mee te werken aan projecten van collega's
- Je brengt belangstelling op voor wat je leerlingen doen en beleven bij je collega's
- Je houdt rekening met de werklast van je leerlingen voor de andere vakken

Sterk Starten is een goede strategie

Meer informatie

Op zoek naar meer inspirerende quotes van mentoren en leerkrachten? Neem eens een kijkje op www.sterkstarten.be en laat je inspireren en motiveren.

Geïnteresseerd in het boek? Je kan het makkelijk bestellen bij uitgeverij Acco via www.acco.be/sterkstarten of via een mailtje naar bestelling@acco.be.

Wil je zelf feedback geven? Heb je zelf nog anekdotes of belangrijke tips? Stuur ze naar info@sterkstarten.be en wie weet vindt jouw verhaal wel een plaats op onze blog!

Sterk Starten is er voor jou

Andere gratis dossiers

Johan Dehandschutter schreef niet alleen dit extra dossier bij het boek Sterk Starten. Benieuwd naar de andere dossiers?

Het eerste dossier gaat over de omgang met moeilijke klasgroepen en leerlingen, een fenomeen dat niemand koud laat, zeker niet de beginnende leraar. Bij elke stelling vind je een aantal inzichten en tips die je van dienst kunnen zijn. Downloaden kan via www.acco.be/dossier-sterk-starten.

Heb je moeite met het motiveren van je leerlingen? In het tweede dossier geeft Johan een reeks concrete tips waar je onmiddellijk mee aan de slag kan. Downloaden kan via www.acco.be/dossier-sterk-starten-2.

Wat is Sterk Starten?

Wie in het onderwijs begint, krijgt het van bij de start hard te verduren. Het is geen werkterrein waarop je langzaam mag groeien. Om zijn toekomstkansen in de nieuwe school veilig te stellen, moet de beginnende leerkracht zich in de veeleisende werkomgeving staande houden en van bij de start een goede indruk maken op de vele betrokkenen.

Gelukkig beschikt de startende leerkracht hiertoe over een aantal krachtige instrumenten. Het boek Sterk Starten biedt hem inzichten en strategieën om van die instrumenten efficiënte middelen te maken om zijn doel te bereiken.

Ze komen van een collega met meer dan 30 jaar ervaring als leerkracht en zijn op elk onderwijs-

niveau van toepassing. De schrijver is mentor-coach van zijn school sinds 2005.

Starten in een nieuwe school is als beginnen aan een jungletocht. Iemand die zich daar aan waagt, is sterk gebaat met concrete tips die voortspruiten uit terreinkennis en ervaring. Dit boek is een praktisch overlevingspakket dat focust op veel meer factoren dan de klassieke start-brochure. Het staat aan de zijde van de starter en kijkt met hem naar de vele elementen die hem kunnen maken of kraken.

In dit overlevingspakket zitten elf gereedschappen, elk met een bijhorende gebruiksaanwijzing. De survival kit toont de gebruiker hoe hij

krediet kan verwerven en behouden op zijn nieuwe school. Het wil hem vervullen met zelfvertrouwen en zin om er in zijn boeiende onderwijsopdracht tegenaan te blijven gaan.

Deze survival kit is een handig gereedschap en dat niet alleen voor wie in een nieuwe school van start gaat. Mentoren en directeurs kunnen hem inzetten bij de begeleiding van hun starters. Studenten in de lerarenopleiding vinden er in een notendop de vele facetten van hun toekomstige job en inzichten voor hun klasmanagement, voor hun relatie met hun toekomstige directeurs, collega's en ouders en voor de beheersing van werkdruk en conflicten. De meer ervaren collega's ontdekken er nieuwe ideeën en mogelijkheden in. Voor hen wil deze survival kit een revival kit zijn.

Recensies

Joke Scheerlinck, docente en opleidingscoördinator CVO Elishout:

“Het leest heel vlot en je merkt duidelijk dat het geschreven is door iemand die enorm begaan is met beginnende leerkrachten, dit ondersteunt de echtheid van het boek nog meer! (...) Ik denk dat dit boek zeker een verplicht basishandboek zou moeten worden binnen de opleiding voor alle starters”.

Katrien De Maegd, voorzitter lerarenopleiding Bachelor Secundair Onderwijs HoGent'

“Een zeer helder, helpend, positief verhaal. Ik ben ervan overtuigd dat dit startende leerkrachten de kracht geeft om het in die eerste maanden vol te houden en het biedt hen veel vertrouwen.”

Joep Gorinsek, docent HUBrussel:

“Iedere ervaren leerkracht, directie, inspectie, lerarenopleider zal dit boek zien als een waardevolle bijdrage, het opvullen van een leemte en een aanrader voor beginnende leerkrachten.”

Recensies

Marleen Borzée, docent KHLeuven, opleidingsverantwoordelijke voor het postgraduaat mentorschap, stagementor in de academische lerarenopleiding van de KULeuven, coach en professionele trainer:

“Knap werk: degelijk, creatief, ervaringsgericht, concreet, praktisch, handig... Naar mijn aanvoelen is de inhoud ook prima bruikbaar voor leerkrachten basisonderwijs, ook door vlotte schrijfstijl en persoonsgerichte aanmoedigende aanspreking. Ik zal het mijn studenten en mentoren alvast adviseren.”

BOCO, scholengroep Brussel, Marc Maes:

“Dit is een handige gids, zeker ook omdat hij veel goede raad koppelt aan heel wat praktijkverhalen die een beginnende leraar zeker zal herkennen en die hem dus kunnen helpen om de draad niet kwijt te raken. Verder bevat het boek een hele reeks nuttige links naar onderwijsadviezen; www.sterkstarten.be kan u al een idee geven van enkele “gereedschappen” die starters kunnen helpen. Een suggestie voor de scholen en mentoren: schenk of leen dit boekje aan nieuwkomers naast de klassieke vademeca”.

Contact

Johan Dehandschutter -
info@sterkstarten.be

Isabelle François -
uitgever onderwijskunde -
isabelle.francois@acco.be

Uitgeverij ACCO -
uitgeverij@acco.be

Blijde Inkomststraat 22
3000 Leuven
België

